

ger. Formålet med bevægelsen er at arbejde for gældsreduktion og gældsletelse for de fattigste udviklingslande. Bevægelsen har efterfølgende også opnået støtte i andre lande, herunder Danmark, hvor en række kirkelige organisationer har fremlagt deres eget policypapir for gældsletelse.

Lanceringen af Jubilee 2000 foregik nogenlunde samtidig med Verdensbankens og Valutafondens iværksættelse af initiativet for særligt gældstyngede, fattige lande – det såkaldte HIPC-initiativ. Formålet med HIPC-initiativet er at nedbringe gælden for de lande, der kvalificerer sig, så meget, at tilbagebetalingen ikke kompromitterer muligheden for økonomisk vækst og social fremgang.

Selv om man fra Jubilee 2000's side har hilst HIPC-initiativet velkomment som et skridt i den rigtige retning, finder bevægelsen, at det går for langsomt, at betingelserne er for hårde, og at gældsletelsen under HIPC ikke er tilstrækkelig for udviklingslandene. Jubilee 2000 advokerer derfor for en væsentlig forkortelse af perioden, hvorunder et land kvalificerer sig til HIPC, og for en øget gældsletelse. Den øgede gældsletelse skal gives til lande, der forpligter sig til at gøre en særlig indsats for at reducere fattigdommen.

Danmark har fra starten været et af foregangslandene i indsatsen for at nedbringe de fattigste landes gæld til et overkommeligt niveau og en af de største bidragydere til HIPC. Danmark har også været et af de lande, der har ydet mest i form af eftergivelse af statslån og gældsomlægning i Parisklub-regi.

Af forskellige årsager har flere af de traditionelle donorlande imidlertid været tilbageholdende med at bidrage til gældsreduktionen, i det omfang som deres økonomi og hidtidige engagement i udviklingssamarbejdet måtte tillade. Et af HIPC-initiativets særkender er, at det bygger på fuld proportionel fordeling af byrderne ved gældsarrangementerne på samtlige kreditorer, herunder også de multilaterale. I forbindelse med behandling af de enkelte lande betyder dette, at der lægges et betydeligt pres på den enkelt kreditor for at deltage fuldt ud – et forhold som har været afgørende for et tilfredsstillende resultat.

Princippet om den proportionelle byrdefordeling under HIPC medvirker således til at forøge omfanget af de midler, der samlet set er til rådighed for gældsreduktion til de fattigste lande. Princippet er også med til at forhindre, at en-

kelte lande kommer til at bære en helt uforholdsmæssig del af den økonomiske byrde.

Der kan i visse tilfælde være behov for at afkorte HIPC-kvalifikationsperioden og at yde gældsletelse udover det maksimum, som HIPC muliggør for indeværende. Bestemmelserne for HIPC tillader fleksibilitet m.h.t. længden af kvalifikationsperioden og gældsreduktionens størrelse. Danmark har arbejdet for forkortelse af kvalifikationsperioden, når økonomiske og sociale hensyn talte for det, og det pågældende land havde vist vilje til at forfølge en fornuftig politik. Kvalifikationsperioden er bl.a. derfor blevet forkortet for alle de lande, der hidtil er blevet behandlet under initiativet. Fra dansk side har man ligeledes ved behandlingen af de enkelte lande søgt at opnå en så stor gældsreduktion som muligt under initiativet. Desuden har man fra dansk side i flere tilfælde bilateralt ydet ekstra støtte til gældsreduktion i kvalifikationsperioden.

Fra dansk side deler vi den opfattelse, at gældsreduktion også må give sig udslag i øget reduktion af fattigdommen og fremskridt på de sociale områder. Derfor har man sammen med ligesindede donorer arbejdet for og udvirket, at der lægges mere vægt på disse dimensioner i de reformprogrammer og aftaler, der ligger til grund for HIPC. Det er af samme grund glædeligt at kunne konstatere, at de reformprogrammer, som Verdensbanken støtter, gennem de senere år er blevet stadig mere orienteret mod at bidrage til social fremgang og reduktion af fattigdommen, og at en lignende udvikling nu også tegner sig for Valutafonden.

Jubilee 2000 foreslår, at lande, der rangerer lavt på UNDP's Human Development Index, gives en større procentvis gældsreduktion med en tilknyttet aftale om at anvende en vis del af statsbudgettet på fattigdomsbekæmpende foranstaltninger. En sådan fremgangsmåde indebærer imidlertid en fare for forfordeling af de fattige lande, der med beskedne midler har opnået gode resultater inden for de sociale områder og med nedbringelse af fattigdommen. Fattigdomsbekæmpelse og social fremgang bør desuden være de centrale mål for den offentlige indsats i det hele taget og ikke kun for en del af de offentlige udgifter.

Gældsreduktion er et vigtigt redskab i udviklingssamarbejdet. Der må imidlertid være balance imellem de midler, der anvendes til gældsreduktion, og de der anvendes direkte til at reducere fattigdommen. At skabe klarhed om